



**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3 In qua ætate Ioseph & Maria matrimonium contraxerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Theophyl.
Euchym.Orig.
D. Thomas.Chrysost.
Greg. Papa.
August.
Inist. Mart.
Ambros.Ioseph ante
Angeli reue-
lationem, ni-
hil turpe de
Maria pra-
gnante ius-
picatur.Auctor im-
perfecti.Hieronym.
Orig.
Bernard.
Basil.
Theophyl.

Caietan.

cere, & propositum mutare. Quam expositionem etiam Theophyl. & Euchym. amplexi sunt. Præterea, verbum illud, *Et nollet eam traducere*, non significat, id est, in domum suam adducere, sed significat infamare, & vt adulteram accusare, vt communiter expositores intelligunt. Et Origenes homil. 1. in diuersos, & D. Thom. hic, & est certa expositio, si vis Græci verbi consideretur, est enim, *παράδειγμα*, quod hoc significat. Quod etiam patet ex verbis illis, *Cum nollet traducere, sed occulte dimittere*, vnum enim alteri contraponitur. Denique hoc etiam patet ex causa, quæ sed dicitur, scilicet, *Cum esset iustus*. Hæc enim non erat ratio, propter quam nollet eam in domum accipere, quanquam enim id facere posset. si esset adultera, non tamen esset ad hoc necessaria magna iustitia. Rectè ergo intelligitur, quia erat iustus, noluisse eam traducere, quod à Patribus dupliciter exponitur. Primo, quod reuera, viso evidenti effectu conceptionis, sibi persuaserit adulterium commissum, & iniuriam sibi esse illatam, fuisse autem magnæ iustitiæ opus, patienter illam ferre absque reuelatione, accusatione, vel infamia: voluisse tamen illam occultè dimittere, ne peccato consentire videretur. Ita ferè Chrysost. supra, Greg. homil. 26. in Euangelia, Augustin. epist. 54. & sermo. 16. de verbis Domini, & sermo. 14. natiuit. Iustinus dialog. contra Tryphon. satis post med. Ambro. de inist. Virgin. c. 5.

Alteræ expositio est, Iosephum nihil mali potuisse iudicare aut suspicari de Virgine, sed hinc adductum rei, quam cernebat, euentia, inde vero eximia, quam expertus erat, Virginitatis sanctitate permotum, in quendam veluti stuporem, & admirationem raptum, omne iudicium sustinuisse. Quod sanè fuit magnum iustitiæ opus, scilicet in tam graui negotio non commoueri, nec nimia aliqua passione, aut affectione obcæcari, sibi quæ persuasisset, fieri id sine peccato potuisse, & ideo noluisse eam traducere, quamuis, quia de hac re nihil illi satis constabat, ad opus iustitiæ pertinere putauit, à tali muliere separari, eamque occulte dimittere. Quam expositionem docuit Auctor imperfecti in Matth. homilia. 1. his verbis. *O inestimabilis Maria laus, magis credebatur castitati eius, quam viro eius, plus gratia, quam naturæ, conceptionem manifeste videbat, & fornicationem suspicari non poterat: possibilis esse credidi mulierem sine viro posse concipere, quam Mariam posse peccare*. Hieronymus ibi. *Hoc testimonium Maria est, quod Ioseph sciens Mariæ castitatem, & admittens, quod euenerat, celat silentio, cuius mysterium nesciebat*. Quæ fuit etiam expositio Origen. hom. 1. ex varijs & Bernard. homil. 2. in Missus est. Inducant etiam Basil. homilia. de humana Christi generatione, Theophylact. Matth. 1. qui sentiunt Ioseph ante aduentum Angeli, non solum se continuisse, ne paruum aliquid de Virgine sentiret, sed etiam cognouisse eam concepisse de Spiritu Sancto, iuxta illud, *Inuenta est in utero habens de Spiritu Sancto*. Sed hoc & perse est difficile creditum, cum non habuerit reuelationem, nec aliquod sufficiens principium, ex quo id cognosceret, & non est consentaneum illis verbis Angeli, *Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam, quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est*. Hæc enim ratio non fuisset conueniens, si antea Ioseph hoc agnouisset, & ea de causa cum Virgine permanere, & cohabitare timuisset. Neque illa verba, *Inuenta est in utero habens de Spiritu Sancto*, ita intelligenda sunt, vt Ioseph inuenerit, & intellexerit ipsam concepisse de Spiritu Sancto, sed ita, vt inuenerit, & cognouerit Mariam, quæ ex Spiritu Sancto conceperat, esse prægnantem. Vltimo tandem nihil fauet Caietano verbum illud, *Reuersa est in domum suam*, quia illud verbum tantum significat rediisse in propriam domum, in qua habitat, quæ non dicitur sua, quia ipsa sola separata à Iosepho, in ea habitaret (hoc enim

Fr. Suarez. Thom. 2.

nec fundamentum habet, nec est hæc proprietas verbi) sed dicitur sua, vt distinguitur ab aliena, siue fuerit paterna domus siue domus sponsi, seu vtrique communis, in qua ambo habitabant. Sicut paulo inferius, dicuntur Maria, & Ioseph rediisse in ciuitatem suam, scilicet, in qua habebant proprium domicilium.

Tertio, verisimilius existimo ante conceptionem filij Dei, fuisse illud matrimonium perfectum, etiam quoad omnem solennitatem accidentalem, & sacerdotalem benedictionem, si fortasse inuenire solebat. Hæc conclusio (vt ingenuè id fatear) non potest satis ex Scriptura probari. Ad illam verò persuadendam satis esse videtur, quod in Euangelio nullum omnino sit fundamentum ad hoc negandum. Nam verbum illud, *Noli timere accipere Mariam coniugem tuam*, non oportet intelligi de solenni traditione, seu acceptione, quia phrasis illa, *accipere uxorem*, multiplex est in Scriptura. Interdum enim significat, uxorem ducere, vt patet Genes. 4. & 6. interdum eam cognoscere, vt exponit Lyra locum Deuteronom. 20. *Quis est homo, qui despondit uxorem, & non accepit eam?* quamuis possit etiam hic locus intelligi de receptione ad cohabitandum, quæ est alia illius vocis significatio, sicut Genes. 12. dicitur, *accipe eam, & vade*. Hoc ergo vltimo modo sumi in citato loco Matthæi Chrysostomus, & Ambrosius supra exposuerunt. Nam quia Ioseph decreuerat illam dimittere, monetur, ne timeat cum illa cohabitare, vt supra dictum est. Supposito ergo, Scripturam nullo modo repugnare, sine dubio est magis consequens, & rationi consentaneum, vt nulla solennitas huic matrimonio defuerit ante conceptionem filij Dei. Primum quidem, quia non est verisimile sponfam solitam esse traduci ad cohabitandum cum sponso ante expletam omnem matrimonij ceremoniam, & solennitatem, sicut nunc fieri videmus in familijs bene institutis & ordinatis. Deinde verò, quia cuiusdam incontinentiæ excessus est, quod sponsi copulentur ante perfectam omnem matrimonij ceremoniam, fuit ergo fini huius matrimonij consentaneum, & ad vitandam omnem suspicionem valde conueniens, vt ante filij conceptionem fuerit matrimonium omni ex parte perfectum. Quocirca supposita historia, quam in capite huius disputationis premisimus, verisimile mihi est, Beatam Virginem non rediisse à templo in domum parentum, qui fortasse iam mortui erant, vt Cedrenus refert in compendio historiæ: sed post expletam omnem matrimonij solennitatem, ab ipsis sacerdotibus immediatè datam esse Iosepho, vt Gregor. Nyssenus, & alij Patres ibi citati indicant. Greg. Nyss.

Matrimonium inter
Virginem, &
Ioseph ante
Christi conceptionem o-
portet esse perfectum.
Gen. 4. & 6.

Deuter. 20.

Genes. 12.
Chrysost.
Ambros.

Cedren.

Greg. Nyss.

SECTIO III.

In qua ætate Ioseph, & Maria matrimonium contraxerint.

QVod ad Beatam Virginem attinet, Ioannes Annius recens Chronographus dixit Beatam Virginem peperisse Christum ante expletum decimum quartum annum, vnde necessario sit consequens fuisse nuptiam decimo tertio ætatis anno nondum peractam; Nam (vt antiqua historia, & Patres citati in initio huius disputationis referunt) B. Virgo concepit filium quarto mense à desponsatione sua. Quam sententiam sequitur Driedo libro tertio de dogmatibus, tractatu tertio, capite quinto, p. 4. in fine. Alia verò extrema sententia est Caietani, Lucæ primo, qui probabile credit fuisse Virginem viginti quatuor annorum, & certum putat, vt minimum habuisse decem & nouem annos, quando filium peperit. Ex quo, eodem argumento, colligitur, vno anno, & paulo amplius ante illam ætatem fuisse nup-
ptiam.

Ioan. An-
nius.

Dried.

Caietan.

ptam. Mouetur autem Caietanus sola coniectura, scilicet, ut esset firmo, & perfecto corpore ad concipiendum filium.

Communis tamen, probabiliorque sententia est, Virginem fuisse nuptam paulo post inchoatum decimum quartum annum, vnde cum eam fere annis in templo mansit, & tunc tradita fuit Iosepho, & post quatuor menses Angelicum nuntium habuit, agens vero decimum quintum annum filium peperit. Ita refert ex Euodio Nicephor. libr. 2. histor. capit. 3. & eiusdem sunt sententiæ Gregorius Nyssen. Damascenus & alij supra citati, quorum autoritas maiorem fidem facit, quam coniectura Caietani. *Ætas enim quatuordecim annorum sufficiens est, & aptissima in femina ad concipiendum filium. Præsertim si habeat corpus optimè dispositum, quale erat corpus sanctissimæ Virginis, & ita ex recentioribus sequuntur hanc sententiam, Abulen.* Matth. 2. qu. 101. Ioannes Lucidus, tractatu de vero die passionis Christi, & alij, qui annales, vel chronologias scripserunt.

Secundo, de ætate sancti Ioseph fuit sententia Epiphaniij hæref. 78. cum fuisse ut minimum octogenarium, quando Virginem duxit. Sequitur Niceph. libr. 1. hist. capit. 7. & Abulen. super cap. 7. Ilii. & paradoxæ 1. cap. 8. & in 2. capit. 73. & Matt. 1. q. 32 Numer. 30. quæst. 31. & Ioan. Gerson. sermo. de Natiuita. Mar. considerat. 3. Vguerus, in institutionibus cap. 2. §. 9. Cedrenus in compendio historiæ. Huic sententiæ fauet antiqua pictura, quæ non contemnendam auctoritatem habere solet. Et confirmari potest, nam Beatus Ioseph mortuus est fere duodecimo anno ætatis Christi: ergo verisimile est eum fuisse valde senem, quando Christus natus est, & similiter, quando Virginem duxit. Sed hæc sententia probari certè nullo modo potest. Primo, quia decuit, ut in matrimonio illo seruaretur ea proportio inter virum, & uxorem, quæ communi vfu, & consuetudine seruari solet. Secundo, quia oportuit, ut Ioseph esset in ætate ad generandum idonea, quia alias non posset sub illius vmbra, fama, & æstimatio Virginis illa seruari. Tertiò, oportuit ipsum esse viribus valentior, ut posset tot peregrinationes sustinere, & ad familiam suam alendam, & sustentandam laborare, ad hos ergo fines ætas octogenaria erat valde improporcionata. Quarto, quando Sancti & Doctores dicunt sanctum Ioseph simul cum Beata Virgine post matrimonium contractum virginitatem vouisse, certe supponunt illum non fuisse senem, neque ad actum matrimonij ineptum. Et augetur hæc coniectura ex eo, quod docent Ioseph permanisse virginem, & in cœlibatu vsque ad desponsationem cum Virgine. Nam cum iuxta consuetudinem illius populi ferè omnes vxores ducerent, non est admodum verisimile expectasse Ioseph tam longum ætatis tempus ad uxorem ducendam. Quintò, etiam Scriptura nonnihil fauet, nam Luc. 1. dicitur. *Angelus missus ad Virginem desponsatam viro, non seni, & capite. 3. ut putabatur filius Ioseph.* Profecto, si ille octogenarius fuisset, vel non tam facile hæc fama percubisset, aut certè Virgo in suspicionem aliquam venisset. Vnde Ilii. 62. de tempore aduentus Messie dicitur, *habita- bit iuuenis cum Virgine*, quod non incommode ad hoc mysterium applicant Gloss. ordin. & Nicol. Lyra. Tandem, nullum est fundamentum, ut contrarium credatur, quia nulla est historia, nulla ratio decentiæ, aut castitatis hoc requirit. Quia quod ad exteriorem speciem attinet, nullam indecentiam habet, quod virgo habitet cum iuvene, aut saltem viro mediocri, & maturæ ætatis, sponso, ac marito suo. præsertim, cum ipsum matrimonium ad hoc fuerat ordinatum, ut talis virgo existimari posset ex viro suo concepisse. Quod vero spectat ad rem ipsam, id est ad obseruandam castitatem vtriusque coniugis, non erat necessaria senilis ætas: sed Spiritus Sancti

robur, ac virtus: alioquin non tam fuisset virtutis opus, & voluntatis, quam impotentia quædam. Quocirca, sicut Patriarcha Ioseph, qui (teste Bernardo) si Bernardus gura fuit sponsi Virginis, in iuuenili ætate perfectissime castitatem seruauit, & fidelitatem domino suo: ita multo maiori ratione, de nostro sancto Ioseph existimandum est.

Certum ergo videtur Ioseph non fuisse octogenarium, & verisimilius est, non fuisse senem: quæ vero ætate fuerit, iuuenis ne, vel vir triginta, quadraginta, & annorum, definiri non potest, cum ex historijs nihil habeamus. Solum ergo dici potest aptissimæ fuisse, conuenientissimæque ætatis. hoc enim ad Spiritus Sancti providentiam spectabat. Vnde potius verisimile est fuisse maturæ ætatis, quam iuuenilis, quia (ut Sancti, & Historiæ referunt) Beata Virgo illi data est magno consilio, & providentia sacerdotum, potius ut illius virginitatem custodiret, quàm ut violaret, & ideo verisimile est quæsiuisse virum maturæ ætatis, prudentiæ, ac virtutis.

Et hinc facile responderetur ad coniecturas contrariæ sententiæ. Illa enim consuetudo picturæ, propter quandam decentiam, & ad vitandam vulgi opinionem introduci potuit. Vel fortasse, cum Ioseph esset maturæ ætatis, & vir iustus partim laboribus, partim corporis afflictionibus effecerat, ut prouidentior, quam reuera esset, ætatis appareret. Ad aliam coniecturam de morte eius, quamuis verisimile sit (ut supra dicebam) ante trigelimum ætatis Christi annum fuisse vitam functum, non tamen existimo statim post duodecimum annum obiisse. Dum enim Lucas cap. 2. ait, descendisse Christum post duodecimum ætatis suæ annum cum parentibus suis in Nazareth, & fuisse subditum illis, satis significat aliquot annis cum vtroque vixisse, & non est incredibile, vixisse Ioseph fere vsque ad annos prædicationis Christi, ut illum simul cum Virgine suis laboribus sustentaret. Nullum ergo ex hac coniectura pro contraria sententia sumi potest argumentum, præsertim, cum tam in minori, quam in grandiori ætate homines mori contingat.

DISPUTATIO VIII.

in duas Sectiones distributa.

De sancto Ioseph Beata Virginis sponso.



Vamuis in præcedenti disputatione nonnulla de hoc sancto viro dixerimus, quæ cū disputatione de desponsatione Virginis videbantur esse coniuncta, tamen & perfectio doctrinæ, & reuerentia ac deuotio illi debita, exactiorque ipsius mysterij expositio postulare videntur, ut explicemus, quis, & qualis fuerit sanctus hic Virginis sponso, cuius genealogiam tam accuratè scriptam Mattheus, ut nihil de illa dicendum nobis superest, præter ea, quæ supra tractado de genealogia Christi, & Virginis attigimus. Quocirca de ijs, quæ ad corpus eius, seu naturalem conditionem pertinent, nihil dicemus: nã de ætate, virginitate, statu, ac morte eius satis in superioribus diximus. De arte vero, seu corporali munere, quæ ad hanc vitam transigendam vsus est, nihil dicere possumus præter id, quod in Euangelio indicatur, scilicet illū fuisse fabrum. An verò fuerit faber lignarius, vel ferrarius, incertū esse dixit Caietanus. Mat. 13. in fine. Nam Sancti ambigunt loquuntur, ut videre licet in Ambr. libr. 3. in Luc. in princip. qui vtrumq; indicat, Hilar. Can. 14. in Matt. Ansel. Matt. 13. Bed. libr. 2. in Marc. suo c. 23. qui indicant fuisse fabrum *Ferrum igne vincentem*. Iustino. Dialogo. cum Tryphone longe à medio, qui indicat fuisse fabrum lignarium, & Christum illum interdum iuuisse. Sed expressius id docet D. Thom. Matth. 13. & ibi Lyran. D. Thom. Carthusi. Bonau. libr. meditat. vitæ Christi. ad finem capituli.

Virgo decimo quarto ætatis inchoato anno Iosepho nupta. Euod. Nicephor. Greg. Nyss. Damasc.

Abulen. Ioan. Lucid.

Epiph.

Nicephor. Abulen.

Cedren.

Ioseph non erat senex, quando Mariam duxit uxorem.

Luc. 1. 53.

Ilii. 62.

Gloss. ordin. Nicol. Lyr.

Ætas Ioseph quando Virgine in matrimonium accepit.

Responsio ad argumentum in oppositum.

Luc. 2.

Ioseph in natiuitate Lucæ 2. Mat. 1. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Caietanus. Ambrosius. Hilar. Anselmus. Iustinus.

D. Thom.

Capituli.